
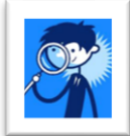
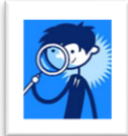

WERKBUNDEL PROBLEEMANALYSE

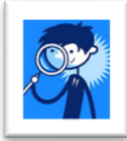

0. WERKWIJZE

We werken a.d.h.v. een **CONTRACTWERK** per 3 of 4 studenten.
1 uur 30 minuten werktijd
Hieronder vinden jullie 6 opdrachten,

sommige opdrachten moet je maken	MOETJE
sommige opdrachten mag je maken	magje
sommige opdrachten moeten jullie met 3 / 4 maken	
sommige opdrachten maak je individueel	
sommige opdrachten maak je eerst individueel en bespreek je vervolgens per 3 / 4	 &
voor sommige opdrachten is er een correctiesleutel	

Op het einde houden we klassikaal een nabespreking.

I. WAAR LIGT JOUW GRENS ?

MOETJE	 & 	
---------------	---	--

Een goede relatie kenmerkt zich door acceptatie van de ander als mens. Echter, niet alles is altijd acceptabel. Daardoor kunnen problemen ontstaan tussen leerkracht en leerling. Om de relatie open en positief te houden is het nodig hierop adequaat in te spelen. Voorwaarde daartoe is een zuivere probleemanalyse.

Deze analyse begint met de **acceptatieanalyse**, die *geeft inzicht in het al dan niet accepteren van bepaald leerlingengedrag door een leerkracht*.

Om als leerkracht (orde)problemen te kunnen oplossen is er inzicht nodig in de **probleemanalyse** of *inzicht in de vraag "Wie ervaart een probleem ?"*

Deze oefening gaat over de acceptatieanalyse. **INDIVIDUEEL :**

1. Kleur de halve cirkel als je het gedrag van de leerling(en) accepteert.
2. De voorbeelden die je **niet** accepteert ga je nummeren :

'1' accepteer je absoluut niet,

'2' accepteer je ook echt niet, maar toch iets minder dan 1.

Stel dat je 6 gedragingen niet accepteert, dan is '6' het gedrag dat je het minst storend vindt.

- De leerlingen antwoorden op jouw vragen zonder eerst hun hand op te steken.
- De leerlingen spreken jou aan tijdens de les met jouw voornaam.
- Jonas en Piet houden hun pet op tijdens het lopen op het sportveld.
- Joerie schopt Gautier express op zijn schenen.
- Rachid gaat naar het toilet zonder het eerst te vragen.
- Telkens wanneer je je handen boven je hoofd houdt, begint de volledige klas te kuchen.
- Kelly en Stefanie vragen of je vragen een partner hebt.
- Gunther scheldt Dana uit voor 'een stomme kalle'.
- De leerlingen geven veel eigen voorbeelden en vertellen persoonlijke ervaringen met betrekking tot het lesonderwerp.
- Sarah en Aileen beginnen midden in de les hun boterhammen op te eten.

IN GROEP :

1. Vergelijk wat jullie wel en niet accepteren. Vergelijk wat je het meest storend vindt.
2. Wat valt er op?

.....

.....

3. Accepteert iedereen even veel ?
4. Vindt iedereen hetzelfde storend ?
5. Hoe komt dit?

.....

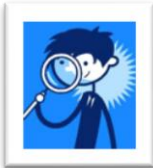

.....

.....

.....

.....

2. 2 SITUATIESCHETSEN

MOETJE		
---------------	---	---

situatieschets 1

gebeurtenis a

“Mijn dag begon slecht. Mijn 1-jarig zoontje Jari was ziek en kon dus niet naar de crèche. Mijn man was reeds vertrokken naar zijn werk dus besliste ik op het laatste moment Jari naar mijn moeder te brengen. Deze was echter niet opgetogen omdat zij een winkelnamiddag had gepland met een oude vriendin die ze al lang niet meer had gezien. Na een hevige discussie gaf ze toch toe en kon ik eindelijk vertrekken naar school. Alsof de duivel ermee gemoeid was, kreeg ik een lekke band met de auto. Wanneer ik eindelijk op de parking van de school arriveerde, was het belsignaal al 5 minuten geleden gegaan. Voor mijn eerste les had ik een debat over het broeikas-effect gepland. Ik heb tot gisteravond laat eraan gewerkt omdat ik wou dat dit debat goed in elkaar zat. Ik was ervan overtuigd dat dit een interessante les zou worden voor de leerlingen. Ik rekende bijgevolg op de actieve medewerking van elke leerling. Nog niet goed bekomen van mijn beroerde ochtend, startte ik het debat. De meeste leerlingen waren enthousiast en namen inderdaad actief deel. Enkel Pieter was er niet bij met zijn gedachten. Hij werkte totaal niet mee en zat voortdurend naar buiten te staren.”

Zal de leerkracht het gedrag van Pieter accepteren of niet?

.....

gebeurtenis b

“In mijn klas zit Steven. Hij heeft zijn broer enkele weken geleden verloren in een verkeersongeval. Steven heeft het er nog steeds moeilijk mee. Fysiek is hij wel aanwezig in de les maar met zijn gedachten is hij vaak ergens anders. Hij zit voortdurend uit het raam te staren.”

Zal de leerkracht het gedrag van Steven accepteren of niet?

.....

gebeurtenis c

“Op donderdag geef ik twee lesuren na elkaar geschiedenis aan klas 3B. Tussen deze twee uren geef ik altijd 10 min pauze. De vrienden van Stijn zitten onderling te praten tijdens deze pauze. Stijn praat echter niet mee. Hij is er met zijn hoofd duidelijk niet bij. Hij zit door het raam naar buiten te staren.”

Zal de leerkracht het gedrag van Stijn accepteren of niet?

.....

Ga na of het gedrag gelijk beoordeeld wordt door de leerkracht in de verschillende gebeurtenissen. Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

.....

.....

situatieschets 2

gebeurtenis a

“Het is maandagmorgen en ik bruis van de energie. Opgewekt rijd ik naar de school en geniet van de eerste lentestralen. Sara zal er ook zijn. Zij is een collega-leerkracht. Na weken van pogingen om haar uit te vragen, hadden we dit weekend onze eerste date. Het was gewoon fantastisch, het klikte meteen. Op weg naar de leraarskamer kruisen we elkaar en werp ik haar een complimentje toe. Ik zeg dat ze er weer stralend uitziet. Op dat moment passeert Bart, een leerling van mij. Deze roept me toe: “Goeiemorgen Meneer, de vrouwtjes weer aan het verleiden?”

Zal de leerkracht het gedrag van Bart accepteren of niet?

.....

gebeurtenis b

“Het is wiskundeles bij klasgroep 4A. Met één leerling van deze klas, Ruben, heb ik het soms echt moeilijk. Hij weet niet waar zijn grenzen liggen. Zelfs als ik hem voor de zoveelste maal berisp voor eenzelfde gedrag, blijft hij doordoen. Hij is een expert in het geven van opmerkingen die niets met het lesonderwerp te maken hebben. Hierbij slaagt hij er steeds in de hele klasgroep mee te trekken. Daardoor ben ik al veel tijd verloren. Hij steekt terug zijn vinger omhoog en wenst me proficiat met mijn nieuwe vriendin.”

Zal de leerkracht het gedrag van Ruben accepteren of niet?

.....

gebeurtenis c *“Het is weer zover, de 100-dagen. Naar goede gewoonte voeren de leerlingen van het laatste jaar een show op. Geen enkele leerkracht wordt gespaard. Benieuwd wat ze dit jaar over mij zullen zeggen. Al vlug word ik op het podium geroepen en mag ik de oorkonde van ‘grootste vrouwengek van de school’ in ontvangst nemen.”*

vrijdag 8/3/2013, laatstejaars van KA 1 Brugge centrum

Zal de leerkracht het gedrag van de leerlingen accepteren of niet?

.....

Ga na of het gedrag gelijk beoordeeld wordt door de leerkracht in de verschillende gebeurtenissen. Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

.....
.....

De acceptatie van de LK wordt beïnvloed door 3 factoren: **de leerling(en) - de situatie - en de leerkracht zelf**. Schrijf bij elke gebeurtenis welke factor de acceptatie beïnvloedt.

3. WIE ERVAART EEN PROBLEEM?

MOETJE		
---------------	---	---

De **probleemanalyse** geeft inzicht in de vraag "Wie ervaart een probleem?"

Ga bij de volgende voorbeelden na wie een probleem ervaart.

De leerkracht, de leerling of beiden? Omcirkel het juiste antwoord.

1. De leerlingen zijn op een morgen heel onrustig, waardoor het lesgeven telkens verstoord wordt. Bovendien ben je als leerkracht nogal moe. Halverwege de morgen is de grens voor jou bereikt en je valt uit.

de leerkracht, de leerling, beiden

2. Jan heeft verteld dat zijn hondje gisteren gestorven is. Vandaag kan hij zich duidelijk niet concentreren.

de leerkracht, de leerling, beiden

3. Andy zit voortdurend te praten met zijn buurjongen en stoort daardoor de les.

de leerkracht, de leerling, beiden

4. Een paar leerlingen komen telkens te laat in de LO-les.

de leerkracht, de leerling, beiden

5. De leerlingen willen naar huis en jij vindt dat ze eerst moeten opruimen.

de leerkracht, de leerling, beiden

WELKE TECHNIEK GEBRUIKEN WE

➤ wanneer een leerling een probleem ervaart ?

➤ wanneer de leerkracht een probleem ervaart ?

4. 3 INLEVINGSOPDRACHTEN

magje		
-------	---	--

A) Tom heeft een zeer slecht gymparcours afgelegd en de LK spreekt hem hierover aan.

LK: “Ja, Tom dat is niet goed gewerkt hé! Je resultaat is slechter dan de vorige keer, vorige week niet meer geoefend zeker?”

Tom: “Maar mevrouw, ik heb wel nog turnoefeningen ingeoeffend!”

LK: “Ja ja, het zal alleszins niet lang genoeg geweest zijn. Ik stel voor dat je een trainingsschema opstelt, want zo ga je het niet ver schoppen.”

Tom: “Maar mevrouw, ik heb echt wel mijn best gedaan...”

Tom begint te wenen...

LK: “Allez Tom, je moet daarom niet beginnen wenen. Ik bedoel dat niet slecht hé. Je bent toch goed in heel wat andere zaken? Zo erg moet ge u dat nu ook niet aantrekken.”

Wat vinden jullie van deze reacties van de LK?

Welk effect hebben ze op Tom?

Wat is het probleem van Tom?

Wat raden jullie de LK aan om te doen?

.....

.....

.....

.....

.....

B) Mevr. Leekens start maandag starten we met een nieuw thema: “De Olympische Spelen in Brazilië”.

Mevr. Leekens: “Jullie hebben zonet een blaadje gekregen waarop een aantal opdrachten staan die jullie als taak moeten maken tegen maandag. Zo is het onder andere de bedoeling dat jullie informatie verzamelen over de Olympische Spelen en Brazilië. Dit moet wel gebeuren aan de hand van een aantal internetsites ...”.

Sien : “Mevrouw, ik logeer dit weekend bij mijn mama en zij heeft geen computer ...”

Mevr. Leekens : “Neen?”

Sien: “Neen, mijn mama zou het wel willen maar ze moet eerst andere dingen aankopen”.

Twee leerlingen komen tussen. Ze hebben thuis wel een computer maar geen internet ...

Mevr. Leekens : “Maar je kan toch naar de bibliotheek in je buurt gaan?”

Stef : “Mevrouw, de bibliotheek is alleen open op zaterdagochtend en dan heb ik altijd voetbaltraining.”

Mevrouw Leekens : “Ik heb genoeg van jullie opmerkingen! Zoek zelf maar uit op welke manier je tot oplossingen komt. Ik ga verder met het overlopen van de opdrachten ...”

*Wat vinden jullie van deze reacties van de LK?
Welk effect hebben ze op Sien?
Wat is het probleem van Sien?
Wat is het probleem van Stef?
Wat raden jullie de LK aan om te doen?*

.....
.....
.....
.....
.....

C) Göselle staat alleen aan de kant op de speelplaats, hoofd omlaag, armen gekruist.

LK: “Göselle, is alles ok met jou? Jij ziet er wat boos uit, klopt dat?”

Göselle: “Pfff, misschien.”

LK: “Heb je zin om er iets over te vertellen?”

Göselle: “Ik wou daarstraks over mijn hond vertellen in de klas ...”

LK zegt “Hmmm” en knikt instemmend.

Göselle: “Wel telkens als ik iets wil vertellen in de klas, dan begint Roel ook altijd te vertellen en dan kan ik niets meer zeggen en zo gaat dat altijd ...”

LK: “Dus je vindt dat je niet genoeg de kans krijgt om ook wat te vertellen?”

Göselle: “Ja en wij moeten opletten voor Roel.”

LK: “Ah ja ?”

Göselle: “Ja”, Göselle kijkt weg.

LK: “Maar ge moet u niet laten doen hé, Göselle!”

Göselle zegt niets meer en kijkt naar de grond.

LK: “Ik zie het al : je wil er liever niet meer over praten hé?”

*Wat vinden jullie van deze reacties van de LK?
Welk effect hebben ze op Göselle?
Wat is het probleem van Göselle?
Wat raden jullie de LK aan om te doen?*

.....
.....
.....
.....

5. MAAK EEN SKETCH

magje		
-------	---	--

Kies elk een personage uit Thuis.

Maak een parodiërende¹ sketch van 5 minuten rond volgend onderwerp:

X is behoorlijk onder de indruk van het overlijden van zijn/haar grootvader.

X werd in zijn/haar jeugd immers opgevangen door zijn/haar grootouders.

Volgende agogische en niet-agogische technieken komen aan bod in de sketch:

- actief luisteren
- niet luisteren
- de IK-boodschap
- de JIJ-boodschap

Wie het aandurft mag tijdens de klassikale bespreking z'n sketch opvoeren!

¹ Een parodie of persiflage is een spottende nabootsing van een gedicht, lied, film, toneelstuk of verhaal. Vaak worden hierbij herkenbare eigenschappen van het origineel overdreven of uitvergroot.

6. DE LEERKRACHT ERVAART EEN PROBLEEM

magje	 & 	
-------	---	--

INDIVIDUEEL :

Reageer met een gepaste IK-boodschap.

- A. Je geeft basketles in 3 Hout en Bouw, 25 leerlingen, allemaal jongens. De les verloopt rumoerig, je hebt reeds herhaalde malen dezelfde leerling aangemaand rustiger te zijn, want iedereen die rond hem zit wordt meegetrokken in het storend gedrag. Teneinde raad beslis je de jongen langs de kant van de turnzaal te zetten. De leerling weigert heel stoer: "Ik blijvekik meedoen."

.....
.....

- B. 3 leerlingen zitten constant te praten. Je gaf ze hier een opmerking over. Ze antwoorden je met : "We waren net aan het bespreken hoe sexy wij u vinden."

.....
.....

- C. Tony heeft een zware vorm van ADHD en 'ontploft' vlug. De leerlingen zijn hem aan het opstoken. Dat gebeurt vaker. Wanneer je Tony een basketworp laat voortonen (om zijn gedachten een beetje te verzetten), lukt het niet. Je zegt dat hij het nog eens mag proberen, opnieuw lukt het niet. Tony neemt de basketbal en smijt hem keihard tegen de muur en roept: "Meneer, gij stommen eikel, gade gij mij ook al belachelijk maken!"

.....
.....

- D. Naar aanleiding van de zelfmoord van een leerling op school houd je een groepsdiscussie. Gregory argumenteert dat zelfmoord de meest laffe daad is, die hij zich kan voorstellen. Je gaat hier persoonlijk niet mee akkoord, maar Gregory krijgt wel veel bijval.

.....
.....

IN GROEP :

Vergelijk jullie antwoorden.

Zijn de IK-boodschappen correct geformuleerd?

Welke vinden jullie de beste reactie? Waarom?